

IN VOORARREST GESCHREVEN¹

Israël naar de achtergrond

In de laatste jaren van zijn leven, toen hij in Rome gevangen zat in afwachting van het oordeel van de keizer, schreef Paulus vijf bijzondere brieven: Efeziërs, Filippenzen, Kolossenzen, Filemon en de tweede brief aan Timotheus.

Zij gaan niet over de leer die onze Heer Jezus aan Israël verkondigde – waarvan Mattheus, Marcus, Lucas en Johannes verslag hebben gedaan – want de Heer richtte Zich tot *Zijn volk* en riep het op berouw te hebben. Zodra Israël daaraan gevolg zou geven, zou het koninkrijk der hemelen aanbreken.

Israël was echter doof en blind voor het Woord dat in levenden lijve voor hen stond. Na de opstanding van de Heer, werd het koninkrijk voor de tweede maal aan Israël aangeboden. Maar het volk volhardde opnieuw in zijn wetteloosheid.

Bij Paulus zien wij hoe Israël en de aanbidding van het koninkrijk steeds verder naar de achtergrond verschuiven. Die beweging is in zijn brieven aan de gelovigen onder de natiën duidelijk herkenbaar. Paulus werd de speciale afgezant van de Heer voor de natiën.

Temidden van de hemelingen

De vijf in gevangenschap geschreven brieven geven geen samenvatting van alles wat Paulus aan de natiën geleerd heeft. Wat die brieven zo bijzonder maakt, zijn de unieke onthullingen die ze bevatten. Zij berichten dat God aan degenen die Hij uit de natiën geroepen heeft, een plaats en taak te midden van de hemelingen toebedeeld heeft. Dat vormt een scherp contrast met de roeping voor Israël, die voor hen alleen op aarde weggelegd is.

¹ Naar: *Paul's Prison Letters (Grace & Truth, Vol. 54, No.314, Winter 2004, pp. 8-10)*
bewerkt door Alfred E. Dekker, Rotterdam, mei 2005. Teksten uit de Schrift zijn volgens de concordante methode vertaald.

Efeziërs

In deze brief onthult Paulus Gods 'voornemen van de eonen'². (3: 11³) Hij laat ons zien welk plan God bezig is uit te voeren. Paulus is de enige in Gods Woord die dat bekend heeft gemaakt. In de Efeziërsbrief staat dat God ons uitgekozen heeft nog voordat daartoe ook maar enige aanleiding bestond: '(...) *in liefde ons tevoren bestemmend tot het zoonschap door Christus Jezus voor Zichzelf.*' (1: 5)

In 1: 10 legt Paulus misschien wel Gods diepste beweegreden bloot: aan het eind van de eonen '(...) *het al te culminereren in de Christus*⁴.' Zo wil God aan de gehele schepping Zijn raad, Zijn almacht en Zijn liefde demonstreren. Zo zal Hij ook de Zoon van Zijn liefde de hoogst denkbare plaats van geheel de schepping geven.

De gehele Schrift heeft gewacht op de onthullingen die in de Efeziërsbrief gedaan zijn. De wet van Mozes heeft de tekortkomingen van het vlees aangetoond. De dood van de Heer Jezus heeft laten zien hoever de mensheid van God vervreemd was. Aan die vervreemding kon alleen door verzoening een einde gemaakt worden. Verzoening was pas mogelijk nadat er vrede gekomen was. Die vrede zou echter zonder rechtvaardiging onmogelijk zijn geweest.

Over de rechtvaardiging schrijft Paulus in de brief aan de Romeinen. Om ons voor te bereiden op wat hij ons later in de Efeziërsbrief bekend zou maken, schrijft hij:

- wij hebben rechtvaardiging van God door het geloof *van*⁵ Jezus Christus (Romeinen 3: 22);
- om onze zonden heeft onze Heer Zich ten offer gegeven, om onze rechtvaardiging is Hij daarna uit de doden opgewekt (Romeinen 4: 25);
- door geloof gerechtvaardigd hebben wij vrede met God door onze Heer Jezus Christus (Romeinen 5: 1).

² Teksten uit de Schrift zijn volgens de concordante methode vertaald (c.v.).

³ NBG51: het eeuwige voornemen.

⁴ NBG51: al wat (...) onder één hoofd, dat is Christus, samen te vatten.

⁵ In het Grieks is sprake van een tweede naamval, vandaar 'van'. Zo staat het ook in de Statenvertaling. In de NBG51 staat echter 'in'.

God Zelf heeft zonde en vervreemding tenietgedaan. De liefde laat zich op weg naar haar doel nu door geen enkel oordeel meer tegenhouden. Paulus voert ons terug naar de tijden lang vóór de schepping van Adam – ‘(...) zoals Hij ons uitkiest in Hem vóór de nederwerping van de wereld’ (Efeziërs 1: 4)⁶ – en vooruit naar een punt ver na de tijd waarop het boek Openbaring betrekking heeft (in 1: 10).

De Efeziërsbrief bevat in Gods geheimenissen het toppunt van alles wat God aan ons geopenbaard heeft. God heeft ze aan ons, die Zijn Woord onderzoeken, als aan Zijn gezinsleden (2: 19)⁷ onthuld. Het eerste geheimenis kennen wij al: God wil het al culmineren in de Christus. In 3: 6 onthult Paulus het geheimenis van de Christus: in de geest zijn de gelovigen uit de natiën en de Joden in één ‘gezamenlijk-lichaam’ samengevoegd. Hij gebruikt in dat gedeelte driemaal het woord ‘gezamenlijk’:

- de gelovigen uit de natiën zijn gezamenlijk-lotgenieters,
- vormen een gezamenlijk-lichaam en
- zijn gezamenlijk-deelhebbers van de belofte in Christus Jezus⁸.

Filippenzen en Kolossenzen

Deze brieven kunnen in zekere zin beschouwd worden als een toelichting op de Efeziërsbrief. Zij bevatten veel verklaringen die terug te voeren zijn op wat Paulus in de Efeziërsbrief onthuld heeft. Wie deze brieven in een concordante vertaling leest, zal daarin dingen opmerken die hem nooit eerder opgevallen zijn.

Filippenzen 2: 13 geeft aan Wie de spil is waar het gedrag van de heiligen om draait: ‘Want God is het Die in jullie werkzaam is, zowel [in] het willen als [in] het werkzaam zijn, omwille van Zijn welbehagen.’

Kolossenzen 1: 12 laat zien dat de Vader ons ‘(...) *bekwaam maakt voor het deel van het lot van de heiligen in het licht.*’ In 2: 13 lezen wij dat God ons genade schenkt voor al onze krenkingen. En door 3: 3 weten wij dat ons leven verborgen is met Christus in God.

⁶ NBG51: Hij heeft ons immers in Hem uitverkoren vóór de grondlegging der wereld.

⁷ NBG51 : huisgenoten.

⁸ NBG51: mede-erfgenamen, medeleden en medegenoten.

2 Timotheus

Dit is de laatste brief van Paulus' hand. Daarin legt hij de nadruk op de soevereiniteit van Gods wil. Want Hij is het, 'Die ons redt en ons roept met een heilige roeping, niet in overeenstemming met onze werken, maar in overeenstemming met Zijn eigen plan en genade, in Christus Jezus ons gegeven, vóór eonische tijden.' (1: 9)

Paulus beklemtoont hier ook zijn gezag als apostel: '(...) en wat jij van mij door vele getuigen gehoord hebt, reik dat betrouwbare mensen aan die [zo] bekwaam zullen zijn ook anderen te onderwijzen.' (2: 2)

Geleid door Gods geest schrijft Paulus de woorden die deel uitmaken van de heilige Schrift. Hij hamert op het gezag van Gods Woord: '*Verkondig het Woord! Blijf erbij! (...)*' (4: 2).

In zijn laatste brief geeft Paulus aanwijzingen over de wijze waarop gelovigen met Gods Woord om moeten gaan: door een sjabloon⁹ van gezonde woorden te hanteren (1: 13), en het woord van de waarheid recht te snijden (2: 15).

⁹ Grieks: *hupotupôsis* = onder-slag, vandaar: sjabloon, een modelvorm waarmee men een oorspronkelijke figuur nauwkeurig kan natekenen, -snijden of uitponsen (NBG51: voorbeeld).